

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางແಡງໃນ
ໄຊຮັບຮາງວັລເລີຄຣັງ ສາຂາກາບຮົມການແບບມືສ່ວນຮ່ວມ ປະຈຳປີ 2563
ປະເທດສັນຖທິພລປະຊານມືສ່ວນຮ່ວມ (Effective Change)

ຮະດັບດີ

ຈາກສໍານັກງານຄະນະການພັດທະນາຮະບຽບຮາຊາ

ພລງນານ : ປາງແດງໃນ “ຈາກງູເຂາສື່ຖອງສູ່ງເຂາສື່ເຂີຍວາ”

ຜູ້ປະສານງານ

3.1 ຂໍ້ອ-ນາມສກຸລ ນາຍອຸດີເຮັດ ອິນຕີ້ະ ພອງດຳ

ຕໍາແໜ່ງ ນັກວິຊາກາຮັງສົງເສົມແລະພັດທະນາ 5

ສໍານັກ/ກອງ ສໍານັກພັດທະນາ

ໂທຮ້າພໍທີ່ມີອື່ອ 089-262-9155 e-mail .aoodcy@hotmail.com

3.2 ຂໍ້ອ-ນາມສກຸລ ນາງສາວຈິරວາງ ນັງອີ້ຫລ້າ

ຕໍາແໜ່ງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ໂຄງການພັດທະນາພື້ນທີ່ສູງແບບໂຄງການຫຼວງປາງແດງໃນ

ສໍານັກ/ກອງ ສໍານັກພັດທະນາ

ໂທຮ້າພໍທີ່ມີອື່ອ 089-438-4503 e-mail .jirapa_b@hotmail.com

3.3 ຂໍ້ອ-ນາມສກຸລ ນາຍປະສົງຄົ. ແຊ່ເຊົ່າ

ຕໍາແໜ່ງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ໂຄງການພັດທະນາພື້ນທີ່ສູງແບບໂຄງການຫຼວງປາງແດງໃນ

ສໍານັກ/ກອງ ສໍານັກພັດທະນາ

ໂທຮ້າພໍທີ່ມີອື່ອ 080-6809346 e-mail .xaab_bg@hotmail.com

มิติที่ 2: การทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม

2. การส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการหรือผลงาน

2.1 ที่มาหรือความสำคัญของสภาพปัจจุบัน วัตถุประสงค์

ชุมชนบ้านปางเดงใน หมู่ 9 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 62 ครัวเรือน 307 ราย ไม่มีผู้นำที่เป็นทางการ เนื่องจากเป็นหมู่บ้านบริการของหมู่บ้านหลัก (บ้านทุ่งหลูก) อยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองเชียงใหม่ 76 กิโลเมตร มีระดับความสูงตั้งแต่ 500-900 เมตร จากน้ำท่าเปล่านกางาน เป็นพื้นที่ดำเนินงานของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางเดงใน ชาวบ้านเป็นชนเม่าคราอั้ง หรือ ປะหล่อง จำกอดีตที่ลี้ภัยลงมาจากประเทศไทยมา มากอาศัยอยู่บริเวณดอยอ่างขางและได้ย้ายถิ่นเข้ามาประกอบอาชีพซึ่งต่อมาได้ย้ายเงิน 2,000 บาท เพื่อจัดตั้งชุมชนอยู่ในพื้นที่บริเวณบ้านปางเดงใน ตั้งแต่ปี 2527

สภาพความเป็นอยู่ของชุมชนบ้านปางเดงในขณะนี้ ขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐ เพราะเป็นชนผ้าที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก และยังไม่ได้รับรองสถานะจากหน่วยงานของรัฐ ชาวบ้านปางเดงในต้องพึ่งพาตัวเองในการดำเนินการ ด้วยการเจ็บกัน เจ็บหัวที่ภาครัฐฯ ไม่ตอบสนองเป็นชนผ้า กะเหรี่ยงเพื่อให้สามารถทำบัตรได้ ขาดปัจจัยพื้นฐานต่อการดำเนินการ เช่น น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ไฟฟ้า เส้นทางคมนาคม เป็นต้น พื้นที่ทำการเกษตรมีลักษณะเป็นที่ดอนอาศัยน้ำฝน ทำให้ประสบปัญหาความแห้งแล้ง คุณภาพดินเลว จากการเผาถาง มาก่อน ทำให้ปลูกข้าวและงา เป็นวงกว้าง ต่อมานี้มีน้ำทุนเข้ามานำส่ง เสิร์ฟการปลูกข้าวโพดแบบพันธุ์สัญญา ชาวบ้านจึงยึดอาชีพการปลูกข้าวโพดเป็นหลัก เพราะขาดความรู้ที่เหมาะสมสมสำหรับการประกอบอาชีพ และเพื่อที่จะได้ได้มาซึ่งผลผลิตในปริมาณมาก ตามความเชื่อ ชาวบ้านเริ่มมีการบุกรุกพื้นที่ป่า รวม 907.79 ไร่ เพื่อปลูกข้าวโพดทั้งหมด 100% มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช และมากต้นข้าวโพดเพื่อเตรียมพื้นที่ปลูก ชาวบ้านมีหนี้สินสะสมจากการทำสินเชื่อแม่ล็อตพันธุ์ ปุ่ย และสารเคมีจากนายทุนเพื่อมาลงทุน และซื้อสินค้า อุปโภคบริโภคในครัวเรือน มีภาวะหนี้สินอกรอบบ้าน ชุมชนรวมสูงถึง 3,142,200 บาท

ปี 2549 สภาพ. เริ่มเข้าดำเนินงานโครงการฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อการดำเนินการ จากการส่งเสริมพื้นที่ทางเลือกที่เหมาะสมกับพื้นที่ 2 นำความรู้นวัตกรรมมาวิจัยไปใช้ปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 3. ส่งเสริมกลไกความเข้มแข็งทางสังคมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างบูรณาการ ตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

2.2 รูปแบบหรือขั้นตอนหรือวิธีการที่ใช้ในการดำเนินโครงการหรือผลงานในพื้นที่ ตั้งแต่การเริ่ม ไปจนถึงการกำหนดแนวทาง และดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนา

ดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรรมมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและยั่งยืน ขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาโดยเน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา สร้างกระบวนการภารกิจที่มีส่วนร่วมของคนในชุมชน และประสานภาคีความร่วมมือทุกระดับ ดังนี้

1) การสร้างความเครียดและความไว้วางใจให้กับผู้นำและคนในชุมชน ในอดีตคนผู้นำชาวอังได้หารือกับชาวบ้านปางเดงในไม่เป็นที่ยอมรับจากบุคคลภายนอก มีสถานะอยู่ชั้นข้อมูลของสังคม มักถูกเหยียดหยามพิพากษา แต่ไม่ได้ถูกปฏิบัติ ส่งผลให้คนในชุมชนมีความกหะระหว่างกัน ไม่เชื่อใจกัน อันสืบต่อมาเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความไม่สงบในชุมชน แต่จะเชื่อฟังผู้นำชุมชนเพียงคนเดียวเท่านั้น การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประจำโครงการฯ ในระยะแรกจึงเต็มไปด้วยความยากลำบาก ต้องใช้วิธีเข้าไปผสัชตัวอยู่ในชุมชน เพื่อทำความรู้จักกับคนในชุมชน ผู้นำชุมชน และผู้นำชุมชนตัวแทน ที่มีความเชื่อฟัง ความอ่อนน้อมถ่อมตน สมอ่อนสมกิจในครอบครัว สนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ นำมายังความไว้วางใจ เชื่อมั่น และการยอมรับจากผู้นำและคนในชุมชน

2) การจัดทำแผนชุมชน ร่วมกับคนในชุมชนและหน่วยงานร่วมบูรณาการ วิเคราะห์พื้นที่ชุมชน ปัญหาและความต้องการของชุมชน รวมทั้งวิเคราะห์สถานะที่แท้จริงของปัจจุบัน และวิเคราะห์แนวโน้มจากการวิเคราะห์ที่คืนให้ชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นก่อนร่วมกันจัดทำและประชาคมแผนชุมชน ด้วยความร่วมมือของเกษตรกร องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาว เจ้าหน้าที่ประจำโครงการฯ รวมทั้ง นักพัฒนาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดทำแผนชุมชน สภาพ. ครอบคลุมมิตร ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาของพื้นที่ และให้หน่วยงานร่วมบูรณาการใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาให้การสนับสนุน ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร และการปฏิบัติงาน

3) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการปลูกพืชทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างผลตอบแทนให้เกษตรกรได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยการใช้องค์ความรู้จากการหลวงควบคู่กับการใช้ข้อมูลสารสนเทศจากแผนที่การใช้ประโยชน์ดินรายแปลง มากิเคราะห์ความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ มีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ระยะ ดังนี้

ระยะเริ่มต้น (ปี 2550-2553) เพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพืชชนิดใหม่แบบปั้มน้ำ ทำลายสิ่งแวดล้อมโดยปรับการปลูกข้าวโพดแบบไม่ไถรวน ไม่เผา และปลูกร่วมกับพืชตระกูลถั่วในพื้นที่ปลูกแปลงเดียวกัน โดยนักวิจัย สวพส. “วิจัยการปลูกข้าวโพดเหลืองถั่วแบบไม่เผา” โดยใช้พื้นที่ของเกษตรกรในชุมชนเป็นพื้นที่วิจัยร่วมกับเกษตรกรเจ้าของพื้นที่ เพื่อศึกษา สรุปขั้นตอนการวิจัย และผลลัพธ์ต่างๆ เช่น การพังทลายของหน้าดินที่ลดลง และดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น แล้วนำเสนอบอร์ดจากการวิจัยแก่ชุมชนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์รวมทั้งนำเสนองานวิจัยเผยแพร่ ติพิมพ์และขยายผลการนำความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่สูงอีกด้วย

ระยะปรับตัว (ปี 2554-2558) ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชทางเลือกที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และสร้างผลตอบแทนให้กับเกษตรกรทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ดังนี้

- ปี 2554 สวพส. นำเทคโนโลยี GIS จับพิกัดสำรวจพื้นที่ร่วมกับชุมชน หน่วยงานป่าไม้ และอุทยานแห่งชาติศรีลanta ฯ เพื่อจัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง ทำให้ทราบข้อมูลเกษตรกรและขอบเขตพื้นที่ ระหว่างพื้นที่เพาะปลูกกับพื้นที่ทับซ้อนอุทยานรวมถึงสร้างความเข้าใจให้แก่เกษตรกร เกี่ยวกับการนำข้อมูลจากแผนที่ดินรายแปลง ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน การวางแผนพื้นที่เพาะปลูก และการจัด Zoning เพื่อป้องกันการบุกรุกป่า

- ปี 2555 สวพส. ถ่ายทอดทดลองความรู้และส่งเสริมพืชใหม่ ซึ่งเป็นพืชระยะสั้น เช่น ผักในโรงเรือน และไม้ประดับฯ เช่น มะม่วง โดยให้ข้อมูลปัจจุบันตามแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงของเกษตรกรแต่ละราย เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ชนิดพืชที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และความต้องการของตลาด ก่อนตัดสินใจวางแผนการปลูกต่อไป

- ปี 2556 สวพส. ขยายผลรูปแบบการดำเนินงานที่สำเร็จร่วมกับผู้นำชุมชน ไปยัง 4 ชุมชนใกล้เคียง ได้แก่ บ้านแม่จัน ห้วย坪 บ้านท่าขี้เหล็ก และบ้านมาลัย ตามลำดับ รวมทั้งจัดประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอและจังหวัด เพื่อติดตามการดำเนินงานและแก้ปัญหาร่วมกัน โดยมีผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ นักวิชาการรายสาขาจาก สวพส. ติดตามประเมินผลงานและนิเทศงานในพื้นที่ เพื่อให้ข้อเสนอแนะร่วมกันในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง

ระยะพัฒนา (ปี 2559-ปัจจุบัน) ยกระดับการพัฒนาสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ เรื่อง “การปรับระบบการปลูกพืชที่ยั่งยืน” โดยการสร้างเกษตรกรผู้นำ ยกระดับสถาบันเกษตรกรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

- ปี 2559 จัดตั้งกลุ่มเตรียมศักยภาพเพื่อบริหารจัดการผลผลิตทางเกษตร โดยมีเจ้าหน้าที่คอยปรีกษาให้คำแนะนำ ส่งเสริมและต่อยอดอาชีพนักภาคการเกษตรกร เช่น โภณสเตย งานหัตถกรรมย้อมสีธรรมชาติ เป็นต้น และการเสริมศักยภาพผู้นำเกษตรกร เพิ่มเติมองค์ความรู้ และทักษะประสบการณ์ด้านการเกษตรทั้งในและต่างประเทศ

- ปี 2560 - ปัจจุบัน ประสบความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิด สร้างเครือข่ายภาคประชาชน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์สำคัญทุกรุ่ดับ

4) การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน บนพื้นฐานการใช้ข้อมูลสารสนเทศ จากแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง วางแผนการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ

5) การสนับสนุนกิจกรรมความเข้มแข็งของชุมชน ให้เกษตรกรรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมภายใต้ชุมชน ได้แก่ กลุ่มด้านอาชีพกลุ่มด้านสังคม และกลุ่มด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนสามารถที่พากัน

2.3 บทบาทของแต่ละภาคส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการหรือผลงานในพื้นที่

สวพส. เป็นผู้ดำเนินงานหลัก ปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือรอบทิศกับชาวบ้านและหน่วยงานร่วมบูรณาการ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อสร้างความไว้วางใจ ความเชื่อมั่น และการยอมรับจากชุมชน และหน่วยงานร่วมบูรณาการทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ รวมถึงกำกับติดตามการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยกลุ่มผู้รับบริการและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มผู้รับบริการ ได้แก่ เกษตรกรในชุมชนที่ร่วมเป็นผู้ช่วยนักวิจัย ในการวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดโจทย์วิจัยร่วมกับนักวิจัย ของ สวพส. โดยใช้แปลงของเกษตรกรเป็นสถานที่ทดลอง การที่มีชีวิต สร้างองค์ความรู้ที่ใช้ประโยชน์ได้จริงในการแก้ไขปัญหาของชุมชน

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ สวพส. หน่วยงานบูรณาการภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 20 หน่วยงาน 6 กระทรวง มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากร ตามภารกิจ ร่วมผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินโครงการให้ประสบผลสำเร็จ โดยดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 6 ปี (พ.ศ. 2560 – 2565) นอกจากนี้ มีหน่วยงานระดับจังหวัดและท้องถิ่นในรูปแบบคณะกรรมการ ได้แก่ (1) คณะกรรมการระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนงานอย่างเป็นรูปธรรม และติดตามประเมินผล (2) คณะกรรมการระดับพื้นที่ มีนายอำเภอเป็นประธานกรรมการ ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ และร่วมแสดงความคิดเห็นในแนวทางการปฏิบัติงาน

2.4 การถ่ายทอดความรู้ เพื่อสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1) การพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน สร้างองค์ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมกับภูมิลักษณ์ มีการพัฒนาความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ สวพส. กับเกษตรกร มีการนำผลสำเร็จจากการดำเนินงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กันในเครือข่ายเกษตรกร

2) เพิ่มพูนความรู้และสร้างผู้นำ ถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้นำชุมชนหรือผู้นำเกษตรกร โดยจัดให้มีการเรียนรู้งานต้นแบบในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ และพัฒนาผู้นำเกษตรกร (Smart Farmer) ให้สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ สวพส. และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนต่อไป

3) สร้างเหล่าเรียนรู้ พัฒนาชุมชนต้นแบบ ด้านการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ต้นแบบหมู่บ้านลดการเผา และการพัฒนาทางเลือกแบบโครงการหลวง โดยมีเกษตรกรเจ้าของพื้นที่ เป็นวิทยากร มีหลายหน่วยงานมาศึกษาดูงาน เช่น (1) คณะนักศึกษาปริญญาโท AIM ประเทศไทย ปรัชญาพิลิปปินส์ ศึกษาดูงานด้านการส่งเสริมอาชีพควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2) นักวิชาการและนักวิจัยนานาชาติ 36 ประเทศ ที่เข้าร่วม International Conference on Rising to the Challenge of Sustainable Development Goals (SDGs) through Sustainable Highland Development: The Royal Project Model ศึกษาการนำองค์ความรู้ โครงการหลวงไปขยายผล (3) เกษตรกร 135 ราย จาก 7 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ศึกษาดูงานหมู่บ้านปลอดการเผา เป็นต้น

มิติที่ 3: การบรรลุผลสำเร็จ

3. การสรุปบทเรียนความสำเร็จหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการบรรลุเป้าหมาย

3.1 สรุปผลสำเร็จเชิงประจักษ์ ที่ส่งผลต่องานและชุมชน สังคม และประเทศไทย

1) การสร้างผลตอบแทนให้กับเกษตรกรได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปี 2549-2562 เกษตรกรที่เข้าโครงการมีรายได้รวม 72.97 ล้านบาท โดยมีแนวโน้มว่ารายได้จากพืชทางเลือกจะเพิ่มขึ้น และจากพืชไร่ (ข้าวโพด) จะลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การปรับระบบการปลูกพืชของเกษตรกร สามารถลดภาระน้ำสินทั้งหมดของทุกครัวเรือนได้ตั้งแต่ ปี 2555 ปัจจุบันชุมชนบ้านปางแดงในไม่มีครอบครัวใดมีหนี้สิน (เอกสารแนบ 1)

2) ลดพื้นที่ปลูกข้าวโพดด้วยการปรับระบบการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พื้นที่การเกษตรบ้านปางแดงในได้รับการปรับระบบการเกษตรทั้งหมด 907.79 ไร่ รวม 164 แปลง ให้เป็นพื้นที่ปลูกพืชทางเลือกใหม่ รวม 752 ไร่ คิดเป็น 82.77% ขณะที่พื้นที่ปลูกข้าวโพดลดเหลือเพียง 156.5 ไร่ คิดเป็น 17.23% ของพื้นที่การเกษตร ทำให้ชุมชนบ้านปางแดงในไม่มีปัญหาการเผา 100% โดยได้รางวัล “ต้นแบบหมู่บ้านปลอดการเผา” จากกรมคุณภาพชีวภาพ เมื่อปี 2555

3) ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้การปรับระบบการปลูกพืชที่ยั่งยืน มีเกษตรกรผู้นำ 15 ราย ที่สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับระบบเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีแปลงเรียนรู้การปรับระบบการปลูกพืชของเกษตรกร จำนวน 2 แปลง และขยายสู่หมู่บ้านเครือข่าย 2 ชุมชน (เมืองจน และพาดใหญ่) เกิดการรวมกลุ่มสถาบันเกษตรกรเป็นนิติบุคคล ปัจจุบัน บ้านปางแดงในมีกลุ่มที่สามารถขับเคลื่อนและบริหารจัดการกลุ่มด้วยตนเองได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน รวม 6 กลุ่ม ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมมี้อม

สืหรรมชาติบ้านปางเดงในวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนอร์กซ์และพื้นที่น้ำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มเตรียมสหกรณ์บ้านปางเดงใน กลุ่momทรัพย์เมืองบ้านกลุ่มน้ำใช้น้ำ และกลุ่มท่องเที่ยว

4) การกำหนด “กฎระเบียบ ข้อบังคับและบทลงโทษด้านสิ่งแวดล้อม” ของชุมชน จากกระบวนการมีส่วนร่วมชุมชน เพื่อป้องกันการบุกรุกป่าเพิ่ม จำกัดพื้นที่การทำการเกษตรในขอบเขตที่ถูกห้ามตามกฎหมาย มีการวางแผนการดำเนินโครงการด้านสิ่งแวดล้อม ต่างๆ โดยผ่านการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุทยาน สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ซึ่งอนุรักษ์พื้นที่ป่าได้มากถึง 2,406.94 ไร่ ทำฝายชะลอน้ำและจัดทำแนวกันไฟรอบแนวเขตป่าและชุมชน ร่วมกับสถานีพัฒนาที่ดินที่ให้การสนับสนุนการจัดระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ โดยทำแนวคันคูรับน้ำรอบขอบเขต (Contour) การปลูกหญ้าแมก รวมถึงการสนับสนุนกล้าไม้ผลยืนต้นให้กับเกษตรกร ทำปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง ได้บริบาน 15 ตันต่อปี และมีการจัดทำแนวคันปุ๋ยจากเศษวัว ในแปลงปลูกพืชของเกษตรกรเพื่อลดการเผาสมารถลดปัญหาหมอกควันในพื้นที่ได้ จากรายงานระบบติดตามจุดความร้อน (Hot Spot) ดาวเทียมของกรมป่าไม้ ปี 2562 ในพื้นที่อำเภอเชียงดาว จำนวน 208 จุด พบจุดความร้อนในพื้นที่บ้านปางเดงในเพียง 1 จุด ลดการเผาเขตอซังข้าวโพด การพังทลายของหน้าดินลดลง และดินมีความอุดมเสนอญูร์นเพิ่มขึ้น

5) การขยายผลสู่หมู่บ้านเครือข่าย นำนวัตกรรมจากการวิจัยปรับปรุงการปลูกข้าวโพดเหลือมด้วยพืชตระกูลถั่ว ขยายงานสู่หมู่บ้านเครือข่าย 4 ชุมชน ทำให้ในพื้นที่มีการปลูกข้าวโพดลดลงถึง 81.19% และเป็นต้นแบบการแก้ไขปัญหาการปลูกข้าวโพดในพื้นที่สูง อื่นๆ เช่น พื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน ที่สามารถลดการเผา และแก้ไขปัญหามอกควันในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม

6) การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นงบประมาณประจำปีตามแผนชุมชน เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ ระบบน้ำประปาคาด จากการบริหารน้ำคาด ในปีงบประมาณ 2550 อาคารบังคับน้ำและระบบต่อส่งน้ำ จากกรมชลประทาน ปีงบประมาณ 2553 ถนนคนกรีฑาริเวอร์สีลมยังคงภาระในชุมชน จากการงบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ 2553 2559 และ 2561 ระบบไฟฟ้า จากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ปีงบประมาณ 2554

3.2 ผลสำเร็จ ของโครงการที่สามารถนำไปเป็นต้นแบบ หรือปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินโครงการจะเป็นผลสำเร็จ

